
Opfølgning på aftagerpanelets afrapportering 2022

Dato: 13.01.2023 Journal nr.: UOZLE69056

Udarbejdet af: Dekan Mathilde Aggebo

Designuddannelsen

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Indledning

Aftagerpanelet for design er en central sparringspartner i udviklingen af designuddannelsen og i den løbende drøftelse af uddannelsens relevans i forhold til arbejdsmarkedet for designere. Både i forhold til det traditionelle og kendte arbejdsmarked for designere, og for et nyt arbejdsmarked, som vi oplever, er i vækst i disse år.

Aftagerpanelet er sammensat af medlemmer, der bidrager med forskellige perspektiver fra designerhvervet, og panelet repræsenterer både ansatte designere, iværksættere, ledere af designvirksomheder og ledere af designafdelinger i større virksomheder både inden for den offentlige sektor og de private virksomheder.

Panelet bidrager med inspiration, kritisk refleksion og som realitetstjek i forhold til uddannelsens udvikling og retning. Aftagerpanels formand har i august deltaget i en visionsworkshop for designuddannelsen.

I 2022 indtrådte to nye medlemmer aftagerpanelet:

Poul Bendixen

Direktør, Indkøb & Design, Selected/Bestseller

Sine Klitgaard Møller

Design and Sustainability Director LEGO System A/S

Begge medlemmer bidrager med perspektiver fra nogle af de største designvirksomheder i Danmark, hvor de er med til at ansætte designere.

I denne opfølgning på formandens afrapportering 2022 samles der op på, hvordan vi på designuddannelsen har arbejdet med aftagerpanelets anbefalinger.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

At dimittender fra designuddannelsen kommer hurtigere i relevant beskæftigelse og skaber værdi og værditilvækst gennem design, designprocesser og –metoder for aftagere, herunder erhvervslivet, det offentlige og start-up miljøer.

Designuddannelsen er efter fem år helt igennem den transformationsproces, som vi igangsatte som en konsekvens af den 30 % dimensionering, som regeringen besluttede i 2016. Hovedargumentet for dimensioneringen var for stor dimittendarbejdsløshed for designkandidater. Derfor er en reducere af dimittendledigheden central på design.

Dimittendledigheden for designkandidater er faldet fra 2021 til 2022. Ledighedsprocenten målt på 4.-7. kvartal efter endt uddannelse, er i efteråret 2022 målt til 27 %, hvilket er et fald på 10 % i forhold til målingen i 2021. Det er fortsat for højt, men tilfredsstillende at det er faldet i forhold til 2021. Vi kan se i tal fra Danmarks Statistik, at ledigheden for designkandidater efter tre år er yderligere halveret. Det betyder altså ikke, at designerne ikke kommer i beskæftigelse, men at de har en længere indtrængningstid på arbejdsmarkedet end andre uddannelser.

Vi arbejder på tre forskellige niveauer i forhold til at reducere dimittendledigheden og komme på niveau med andre uddannelser.

Før uddannelsen

Vi arbejder løbende på at sikre en klar forventningsafstemning for nye ansøgere, og vi har skærpet formidlingen af designuddannelsen på vores site og ved Åbent Hus.

Vi har i 2022 indført optag via kvote 1 for at understøtte, at vi optager flere former for talent på uddannelsen. Den nyeste viden peger på, at et højt karaktergennemsnit fra en gymnasialuddannelse giver hurtigere ansættelse som kandidat.

Under uddannelsen

Vi justerer løbende programmernes profiler og indhold, så de matcher de brancher, de uddanner til.

Vi har siden 2020 haft obligatorisk praktik på bacheloruddannelsens 6. semester. Al viden peger på, at en praktikperiode er en væsentlig nøgle til et fremtidigt arbejdsliv. Siden 2020 har kandidatstuderende på 2. semester også haft et obligatorisk karriereafklaringsforløb. Både praktik, karriereforløb og optag via kvote 1 forventer vi at se positive konsekvenser af ift. beskæftigelsen i de kommende år.

I forbindelse med LINKED-bevillingen har vi udviklet et Iværksætter Hub på Det Kongelige Akademi. Den satsning fortsætter vi i de kommende år, så studerende allerede undervejs i deres uddannelse kan få afprøvet og kvalificeret deres idéer og få professionel rådgivning i forhold til mulighederne for at starte selv, hvis det er det, de ønsker. Iværksætter Hub og Erhvervsenheden bidrager også til at holde løbende karriereaktiviteter for hele Akademiet.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Efter uddannelsen

I forbindelse med uddannelsens afslutning afholder vi forskellige fælles erhvervsaktiviteter, hvor branchen bliver inviteret indenfor for at møde de nyuddannede kandidater. Vi giver også særrundvisninger i afgangsudstillingen for virksomheder, organisationer og centrale samarbejdspartnere fra industrien. Derudover holder de enkelte programmer branchemålrettede aktiviteter. Kandidatprogrammet Møbel & Objekt udstillede således under *3 Days of Design*, som blev afholdt i juni, Fashion, Clothing and Textiles deltog i Copenhagen Fashion Week i august, både med eget show og udstilling i Bella Centret, mens Visual Game and Media Design holdt en velbesøgt online præsentation for branchens aktører.

I 2023 igangsætter vi nye aktiviteter for yderligere at understøtte, at designkandidaterne kommer hurtigere i beskæftigelse. På hvert institut, bliver der udpeget en karriereansvarlig, der skal assistere institutleder og programansvarlige i planlægning og gennemførelse af målrettede karriereaktiviteter på instituttet. I karriereenheden i studieadministrationen opruster vi med en ekstra ressource, der bl.a. skal etablere et netværk for de nyuddannede designkandidater med det formål at holde dialogen med dem efter endt uddannelse omkring deres beskæftigelsessituation, herunder at formidle løbende relevante jobmuligheder og konkrete jobopslag i samarbejde med branchens organisationer.

- **Kunstnerisk kvalitet.**

Fokus vil være på at sikre kandidaternes høje faglige og stærke kompetencer i dels dybden ('T-læringen'), dels alle 'tre ben': Forskning, kunstnerisk udvikling samt praksis. Netop den kunstneriske kvalitet er en del af skolens DNA og et internationalt anerkendt og differentieret særkende i det voksende udbud af designere i Danmark.

I 2020 fik design og arkitektur en særbevilling til kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV). Det var en bevilling, som RKU-uddannelserne fik på finansloven til kvalitetssikring og kunstnerisk udvikling. De midler har gjort os i stand til at udarbejde en strategi for KUV-området, som bl.a. indbefatter, at vi har ansat VIP-medarbejdere med tid i deres stilling til at udvikle ny viden gennem KUV. Vi har justeret principperne for bemanding af uddannelsen samt igangsat en række fast-track KUV-projekter inden for Akademiets strategiske forsknings- og KUV-områder samt uddannelsens kerneområder. Bevillingen udfases i 2024, og vi er i gang med at se på, hvordan vi kan implementere og finansiere nogle af de nye initiativer, som vi har igangsat.

Derudover har studienævnet i 2022 udarbejdet en analyse af, hvor i uddannelsen de studerende møder de tre vidensgrundlag kunst, videnskab og praksis, og hvilken progression der er i de tre vidensgrundlag gennem hele uddannelsen. Dette for at sikre, at alle studerende opnår det samme

høje niveau inden for de tre områder, og at der er sammenhæng og synergi mellem de forskellige moduler og uddannelsesniveauer.

- **Definition, italesættelse, synliggørelse og formidling af værdien af design.** Fokus vil være på kandidaternes identifikation, konkrete viden om, stolthed over og kommunikation af deres effekt og skabelse af værditilvækst gennem produkter og serviceydelser, designtankegange, -processer og -metoder.

Vi arbejder med uddannelsens relevans og bæredygtighed på flere forskellige niveauer i uddannelsen, både i konkrete undervisningsforløb på programmerne, i den tværgående undervisning og med forskellige eksterne samarbejdspartnere. Et eksempel er en stor gruppe bachelorstuderende, der i efteråret udviklede designforslag- og løsninger til hospitaler i samarbejde med Copenhagen Health Innovation (CHI) i Region Hovedstaden. De studerende deltog i et tværgående undervisningsforløb, 'Designmetoder og Samarbejde', hvor de i grupper arbejdede med konkrete cases fra sundhedssektoren, som de havde researchet på og udviklet designløsninger til.

Via kontakter etableret med hjælp fra CHI blev de studerende præsenteret for en række konkrete problemstillinger fra sundhedspersonalet på Bispebjerg Hospital, Herlev Hospital, Gentofte Hospital og Rigshospitalet. Udfordringerne for sundhedspersonalet handler fx om kommunikation og samarbejde mellem afdelinger, wayfinding, indretning og rumlig udformning og beklædning til personale og patienter.

Hvert år indstiller vi en række designtalenter til 'Danish Design Award', og i 2022 var tre ud af fem finalister i kategorien 'New Talent' fra Det Kongelige Akademi. Derudover var nyuddannede designere finalister i andre kategorier. En kandidat fra Det Kongelige Akademi fik 1. pladsen både i 'New talent' og 'Message understood' kategorierne. De nyuddannede kandidater har ligeledes gjort sig bemærket i 15. juni fondens designpris og Bo Bedres Design Award. Craft's bachelorudstilling har været vist både på Bornholms Kunstmuseum, hos A. Petersen i København, på CLAY i Middelfart og på Glasmusset i Ebeltoft

- **Kulturforandring.** Fokus vil være på at støtte og motivere kandidaterne til aktivt at bidrage til forretningsudvikling, innovation og vækst – nationalt som internationalt – ikke nødvendigvis alene, men sammen med og som ansatte i virksomheder og organisationer og skabe ambitiøse, visionære, kommercielle og kunstneriske løsninger.
- **Transformation.** Fokus vil også være rettet på uddannelsens tilpasning til det fremtidige arbejdsmarked, og dels i en menneskeliggørelse: Behov for de bløde værdier, empati og at sætte mennesket i centrum, dels gennem de studerendes teknologiske og

digitale kompetencer og forståelse for samlet at skabe meningsfulde, relevante og fremtidssikrede løsninger.

I foråret 2022 kom de bachelorstuderende i design med et stort opråb. De sendte et fælles brev med kritik og krav til Akademiet, bestyrelsen, afdelingspanelet og pressen. Opråbet bestod af kritik, der pegede i følgende retninger:

Uddannelsens indhold

De studerende mente, at uddannelsen var blevet for 'akademisk', og at den fjernede sig fra de faglige specialer på programmerne, som de ønskede at dygtiggøre sig indenfor

Værkstedforhold

De oplevede manglende adgang til værkstederne og ønskede mere fokus på værkstedsundervisning

Organisering af design

De ønskede, at design blev samlet under sit eget institut på Det Kongelige Akademi, at karakter blev afskaffet og at optag via kvote 1 blev rullet tilbage

Vi nedsatte hurtigt to arbejdsgrupper med deltagelse af studerende og medarbejdere. Vi gennemgik, hvordan uddannelseslandskabet i Danmark er organiseret og hvem, der bestemmer hvad. At de studerende bl.a. via studienævnet har stor indflydelse på indholdet i uddannelsen, og at det er folketinget og ministeren, der beslutter de helt overordnede ting omk. uddannelsen, som bl.a. karakterer og bevilling. De studerende havde på det tidspunkt ikke et medlem i studienævnet, og de udpegede hurtigt en observatør, der trådte ind i nævnet. Arbejdsgrupperne foreslog forskellige mindre justeringer af bacheloruddannelsen, som vi fik godkendt i studienævnet. Bl.a. blev et tværgående modul justeret fra at være rettet mod en generel og åben problemstilling, til at være rettet mod en programrettet og rammesat problemstilling. Vi har personaleoprustet på enkelte værksteder, og der er blevet en mere klar kommunikation af, hvilke studerende, der har adgang til hvilke værksteder. Både studerende og medarbejdere er blevet klogere undervejs i forløbet, og vi er enige om, at dialog og samarbejde er vejen frem for en designuddannelse i topklasse. Forløbet er bl.a. anledningen til, at vi genbesøger indhold og struktur i bacheloruddannelsen i 2023.

Den kulturforandrings- og transformationsproces vi er i gang med, startede i 2017 med indførelsen af en nødvendig ny uddannelsesstruktur tilpasset færre designstuderende og mere fokus på beskæftigelse frem mod 2023. Vi arbejder løbende med kulturforandring og transformation af uddannelsen på forskellige niveauer: Uddannelsens indhold, optagelsesprocessen og rekruttering af nye medarbejdere.

I forhold til **uddannelsens indhold**, så er der blevet færre og fagligt bredere bachelorprogrammer. Vi har styrket bacheloruddannelsens tværgående uddannelser indenfor teknologi, designmetoder og forretningsforståelse. Der er ligeledes flere udviklingsprocesser i gang på udvalgte

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

programmer. På Institut for Visuelt Design har bachelorprogrammet Visuel Design og Interaktion været igennem en større proces. Studieretningerne er nedlagt og programmet har nu et mere helhedsorienteret perspektiv på Visuelt Design med fokus på design, visualisering og interaktion.

På Institut for Bygningskunst og Design er kandidatprogrammet Møbel & Objekt blevet omlagt til at være engelsksproget 'Furniture Design - products, materials and contexts', og programmet beskæftiger sig med møbler, rum, materialer og industriel produktion og sætter stort fokus på social-, økonomisk og klimamæssig bæredygtighed. Som nævnt ovenfor tager vi yderligere et skridt i 2023 og nedsætter en arbejdsgruppe under studienævnet, der skal 'genbesøge' bacheloruddannelsen i design. Der er i de seneste år givet en række dispensationer, og der er behov for at tænke en endnu højre grad af balance ind mellem uddannelsens tre vidensgrundlag (kunst, videnskab og praksis) samt sammenhæng og progression mellem den tværgående undervisning og programmerne. Studieordningen forventes klar til studiestart 2024.

Optagelsesprocessen bliver løbende justeret og tilpasset i takt med at uddannelsen udvikler sig. Optag via kvote 1 er et pilotprojekt, som vil køre i fem år, hvor vi afprøver den optagelsesform. Vi følger processen nøje og evaluerer på en række opstillede parametre, som ser på det faglige niveau, diversitet og beskæftigelse.

Størstedelen af studiepladserne på design går fortsat til ansøgere via kvote 2. Her optog vi 60 % af de nye bachelorstuderende. 40 % blev optaget via kvote 1. Det betyder, at de 75 studiepladser på bacheloruddannelsen i design blev fordelt med 30 studerende via kvote 1 og 45 studerende via kvote 2.

Formålet er, at vi gerne vil styrke diversiteten og mangfoldigheden og optage flere former for talent på bacheloruddannelsen i design. En rapport fra EVA konkluderer, at optag via kvote 1 er den mest retfærdige optagelsesmetode, fordi unge i Danmark har mulighed for at tage en gymnasial uddannelse. Kvote 2 optag kræver, at man kender vejen gennem et komplekst optagelsessystem, og det giver en fordel til de unge, der kommer fra et veluddannet miljø eller har netværk, der kender til den proces. Samtidig er designfaget og arbejdsmarkedet for designere inde i en rivende udvikling, som vi skal matche.

Rekruttering af nye medarbejdere er også et vigtigt strategisk greb ift. kulturforandring. I 2022 ansatte vi en ny institutleder på Institut for Visuelt Design, Anders Thulin, der kommer fra en stilling som leder af DR-design. Den tætte kobling til praksis er et vigtigt parameter ift. udviklingen af instituttet. Vi har i forbindelse med oprettelsen af nyt forskningscenter indenfor mode og tekstil ansat en international førende professor Kate Flecher og vi har i forbindelse med relanceringen af møbelkandidatprogrammet ansat en professor MSO indenfor møbelområdet, Nicolai De

Gier. Begge professorer er en styrkelse af to strategiske satsningsområder.

Derudover har vi i 2022 hjemtaget særligt to store forskningsbevillinger, der betyder, at vi skal opruste inden for evidensbaseret visuelt design og bæredygtig mode og tekstil. Begge dele betyder øget forskningsaktivitet, som kommer til at præge uddannelsen.

Aftagerpanelet mener, at vi skal genoverveje, om vi skal udbyde industriel design (ID) på Det Kongelige Akademi. Der er medlemmer af panelet, der ser ID som en hjørnesten i det danske design-DNA og en væsentlig driver i Danmarks position som design-nation.

2021 fik vi udarbejdet en rapport om behovet for en kandidatuddannelse inden for ID. Fagområdet har historisk set været stærkt repræsenteret på både arkitekt- og designuddannelsen på Det Kongelige Akademi, men med dimensioneringen af de videregående kunstneriske uddannelser er designspecialet næsten forsvundet og findes ikke længere som en ren specialiseringsmulighed på kandidatniveau i Danmark. Rapporten peger på, at der er en stor efterspørgsel og et behov for industrielle designere og anbefaler bl.a., at vi afsøger markedet, at vi udvikler et uddannelses tilbud i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, og at vi bygger en evt. uddannelse i industripartnerskaber med de store danske virksomheder. Det er en opgave som vi ønsker at løfte, men med det begrænsede antal studiepladser vi har i dag, og behovet for at kunne etablere kritisk masse for at genetablere området, skal der tænkes nyt og kreativt. Der har været sonderinger i gang med andre uddannelsesinstitutioner og arbejdet fortsætter i 2023.

Aftagerpanelet opfordrer til at skabe mere kant og en skarpere profil for designuddannelsen – også i måden vi kommunikerer om uddannelsen på. Panelet ønsker fokus på at kommunikerer til industrien og med industriens egne ord og begreber.

Det er en god og relevant opfordring som vi vil arbejde med i de kommende år. Designfaget og designuddannelseslandskabet er inde i en stor udvikling, vi er bl.a. derfor meget opmærksomme på at fastholder programtitler der afspejler de brancher vi uddanner til, men vi vil også gerne blive endnu mere konkrete og fx beskrive eksempler på designkandidaternes kompetenceprofiler, og skærpe den overordnede fortælling om design på Det Kongelige Akademi.

Vi ønsker at designkandidaterne kommer hurtigere i beskæftigelse derfor skal det være let og enkelt for en virksomhed at ansætte en designkandidat fra Det Kongelige Akademi. Det kan være vanskeligt for en virksomhed at omsætte interne mål for læringsudbytte til en virksomheds ofte meget konkrete behov.

Aftagerpanelet bemærker til sidst i deres rapport, at flere studerende er mere sårbare, hvilket måske ikke er særligt for designuddannelsen, men en generel tendens i samfundet.

Problematikken er noget, vi drøfter både i ledelsen og blandt underviserne, og som vi kommer til at drøfte fremadrettet. Et af de tiltag, vi overvejer, er at gøre bacheloruddannelsen mere fleksibel, så det er muligt at gennemføre den i forskellige tempi.

